

Déli Hirlap

Előfizetési és hirdetésárak: Temesvári és vidéki házhoz küldésért havonta 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 500 lei. — Külföldön havonta 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 430 lei, egész évre 800 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami határolások és nyugdíjak 20% kedvezményt élveznek.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DS

Előfizetési árak: Temesvári és vidéki házhoz küldésért havonta 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 500 lei. — Külföldön havonta 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 430 lei, egész évre 800 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami határolások és nyugdíjak 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZERDA / MÁRCIUS 14

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 60. SZÁM

A KULTUSZJAVASLAT ÉS A KI SEBBSÉGEK. Bukarestből jelentik: Napokig tartó tárgyalások után a szenátus bizottságai elintézték a Lepadatu-féle kultusz törvény javaslatot. A tárgyalásokon a kisebbségi egyházak képviselőiben Makkai Sándor dr. püspök, Gyárfás Elemér dr. szenátor és Mikó Lőrinc az unitárius egyház megbízottja vettek részt. A kisebbségi megbízottak kijelentették, hogy a tárgyalások eredményéről mindaddig nem nyilatkozhatnak, amíg a ma tartandó felekezeti értekezlet elé nem terjesztik jelentésüket.

TEMESVÁR REPULÓGÉPÁLLOMÁS LESZ. Rendkívül érdekes előadást tartott a Tiszti Kaszinó nagytermében Tatarescu István képviselő a repülőtechnika fejlődéséről és a román aviatikáról. A két órás és vetítőképekkel kísért előadás keretében bejelentette, hogy jelenleg a parlament a legkomolyabb formában foglalkozik a romániai léglutak szervezésével és még ebben az évben három fővonalat adnak át a forgalomnak. A legelső vonal Bukarest—Krajova—Orsova—Temesvár lesz. Rámutatott arra is, hogy ma a repülőközlekedés nem veszélyes. Ennek dokumentálására hivatkozott a német statisztikára. Németországban fél év alatt sem történt annyi szerencsétlenség, mint Romániában vasúton és a többi összes közlekedési alkalmatosságokon.

AVERESCUEK ERDELYI KONGRESSUSA. Az Averescu tábornok vezetése alatt álló néppárt március tizenharmadikán Kolozsvárott nagy erdélyrészi kongresszust tart. A kongresszuson megjelenik Averescu tábornok, Goga, Goldis és az Averescu-kormány összes volt miniszterei is. Természetesen megjelennek a volt prefektusok, polgármesterek, szenátorok és képviselők. Temesvárról a Goldis vezetése alatt álló frakció összes tagjai Bogdan Antal dr. volt prefektus vezetésével szombaton Kolozsvárra utaznak. Igen természetes, hogy a kongresszuson részt vesznek a törzstagjai az Averescu-pártnak, így Imbroane Miklós dr. a temesmegyei szervező és Bojincá Kornél dr. a krassószörényi szervezet elnökei is. A kongresszus iránt a politikai életben rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

TÜNTETÉSRE KÉSZÜLNEK A KOMMUNISTÁK? Bukarestből jelentik: Tegnap minisztertanács volt, amelyen a kormány tagjai kívül részt vett a bukaresti hadtestparancsnok, a rendőr prefektus, a bukaresti főpolgármester és a esendőség főparancsnoka. A tanácskozás során megbeszéltek azokat a rendszabályokat, amelyek az ország lakosságának nyugalma érdekében szükségesek, miután a kormány olyan értesítéseket szerzett, hogy a kommunisták tüntetésekre készülnek.

Nagy események előtt áll a román belpolitika a genfi határozat miatt és komolyan hangoztatják a liberális kormány lemondását

Bukarest, március 13.

A közvéleményt csaknem kizárólag a Népszövetségnek az optánsügyben hozott döntése foglalkoztatja. Valamennyi lap, amelyek a múlt év őszén a legnagyobb dicséret hangján szölettek a Népszövetségről, súlyosan elítélő kritikát gyakorolnak a nemzetközi szerv fölött és megállapítják teljes esődjét.

A román külpolitika, de a belpolitika is kétségtelenül sorsdöntő napokat él, mert hiszen Titulescu a népszövetségi tanács határozata után is ismételtén kijelentette, hogy Románia a Népszövetség határozatát semmi körülmények között nem fogadja el

és nem hajlandó a vegyes bíróságba képviselőjét kiküldeni, ha ezt a bíróságot nem kötelezik a szeptemberi határozat feltétlen respektálására.

Ilyen körülmények között az optánsügy rendkívül elmérgesedett és belpolitikai körök komolyan számolnak az azal, hogy a Bratianu-kormány kénytelen lesz helyét átengedni az ellenzéknek. A liberálisok állítólag szívesen tennék ezt, mert az ellenzék sulyos és ma megoldhatatlanoknak látszó problémák elé állítja, amelyek ennek rövid időn belül való lejárását eredményezik. Nemesak az optánsügy, hanem a kultusz törvényjavaslat is sulyos nehézségeket okozna az új kormányoknak.

A helyzet komolyságát misem jelenzi jobban, mint az a körülmény, hogy Stirbey Barhu herceg a kormány megbízásából tegnap Párisba utazott, ahonnan Londonba megy.

Utazása, amely körülbelül két hetet fog igénybe venni, az optánsperrel van összefüggésben.

A lapok kivétel nélkül elítélik a népszövetségi tanács magatartását, de az ellenzéki újságok ebből még azt a következtetést is levonják, hogy miután ezt a helyzetet a liberális kormány idézte elő, feltétlenül távoznia kell helyéről. Az Aeverul szerint né-

hány napon belül a belpolitikában nagy események várhatók.

A kamara tegnap délutáni ülését is kizárólag az optánsügy tárgyalása foglalta le. Az ülés megnyitása után Moldoveanu Leonte a következő határozati javaslatot terjesztette a parlament elé:

A kamara teljes egészében helyesli Titulescu külügyminiszternek a népszövetségi tanács előtt tett kijelentéseit, valamint azt az elhatározását, amellyel a román állam nevében visszautasította a két semleges bíró kinevezését a vegyes bíróságba anélkül, hogy erre a bíróságra kötelező lenne a tanács szeptemberi határozata. Az állam szuverenitását nem lehet veszélyeztetni és ezért a parlament támogatja a külügyminisztert ezután következő akciójában, amely a nemzeti érdekek védelmét jelenti.

Madgearu a nemzeti parasztnévben deklarációt olvas fel, amelyben visszautasítja a genfi döntést. Keressen ki kívánja azonban azokat az okokat, amelyek erre az eredményre vezettek. Moldoveanu határozati javaslata két részből áll. Az első résszel, amely a genfi határozat visszautasításáról szól, az egész ország azonosítja magát. A második rész azonban pártpolitikai szempontokat tartalmaz és a kormány politikáját helyesli, amiért nem járulhat hozzá ehhez a javaslatához.

Felolvassa ezután a nemzeti parasztpárt határozati javaslatát, amely szerint a Népszövetség határozata igazságtalan és ezért azt Románia nem fogadhatja el. Kötelesség azonban megállapítani a kormány felelősségét, amely a külföldi rokonszenvét a román nép iránt ilyen kedvezőtlen irányban megváltóztatta. Elismeréssel adozik Titulescu munkájának, amellyel az ország érdekeit védelmezte.

Papacostea a néppárt nevében olvasott fel egy nyilatkozatot, amely szerint a párt a román ügy védelmében mindig a kormány mögött áll.

Bratianu Vintila miniszterelnök köszönetet mondott az ellenzéknek, hogy felül tudott emelkedni a pártszervevényeken. Kijelentette, hogy a kormány tovább folytatja munkáját. Ugy az ország, mint a kormány nevében a parlamenti szöszékről mond köszönetet Titulescunak hazafias munkásságért.

Saveanu elnök ezután szavazást rendelt el a benyújtott javaslatok fölött. A kamara nagy többséggel Moldoveanu Leonte javaslatát fogadta el.

Titulescu külügyminiszter a nagy genfi esata után pihenés céljából a Rivierára utazott, ahonnan a jövő héten Berlinbe megy, hogy Stresemannal találkozzék.

Belpolitikai körökben rendkívül nagy az izgalom és mindenütt a legkomolyabban tárgyalják a kormány visszavonulásáról szóló híreket. Maniu és Averescu legközelebb kihallgatáson jelennek meg a régenstanács előtt.

amelyet informálnak a helyzetről. A helyzet komolyságára vall, hogy Maniu táviratozott Jorga professornak Párisba, hogy azonnal térjen vissza az országba. Beavatottak szerint legközelebb meg fognak ismétlődni a multévi politikai események csak fordított sorrendben. A mult évben ugyanis Averescu lemondása után Stirbey, majd Bratianu Jonel nyert megbízatást a kormányalakítására. Ezúttal Bratianu lemondása után Stirbey alakítaná meg a kormányt és néhány napon belül Averescu tábornok váltaná fel. Ezek természetesen egyelőre csak kombinációk, amelyekből azonban igen könnyen valóság lehet.

A Daily Telegraph szerint az optánsper és a szentgotthárdi ügy sulyos teherpróbája volt a Franciország és a kisántánt közötti viszonyoknak.

Briand külügyminisztert nyíltan megvádolják azzal, hogy a kisántánt érdekeit feláldozta annak a külpolitikának, melyet Chamberlainnal és Stresemannal állapított meg. A francia jobboldali sajtó elítéli a népszövetséget legutóbbi határozata miatt. A szélső nacionalisták szemrehányással illetik Briand külügyminisztert, hogy az optánsperben a magyar álláspontot engedte győzelemre jutni és elárulta szövetségését, Romániát.

AZ ÁSVÁNYVIZ
FEJEDELME
A
MATILD
BORVIZ

A szomszédság és tanya rendszere alapján megalakult a Bánságban a Magyar Párt első tagozata

Temesvár, március 13.

Ünnepe volt vasárnap a Blaskovics-telep magyarságának. Az ottani magyarság, amely eddig a Magyar Párt józsefvárosi tagozatának fiókját képezte, önálló tagozatba tömörült. A közgyűlést vasárnap délután tartották meg a Fehér-féle vendéglőben, amelynek nagyterme megtelt érdeklődőkkel. Mihálovicz István dr. üdvözölte a megjelenteket, a központ, valamint a testvértagozatok kiküldötseit és a gyűlésen való elnöklésre felkérte Ambrózy Andor bárót. Ambrózy Andor báró elfoglalta az elnöki széket, a közgyűlést megnyitotta és a jegyzőkönyv vezetésére Páll György dr. kérte fel. Azután meghallgatta a közgyűlés a titkári és pénztári jelentéseket, melyeket tudomásul vett. Páll György dr. jelentette, hogy

a Blaskovics-telepi tagozat már az új szervezeti szabályzat értelmében alakult meg és pedig kilenc szomszédsággal és négy tanyával.

Az első tanyának harmincegy, a másodiknak harmincegy, a harmadiknak huszonhárom és a negyediknek tizenkilenc tagja van. Azután egyhangulag megválasztották elnöknek Mihálovicz István dr-t, az alelnököket és a választmányt. Mihálovicz István dr. az új vezetőség nevében megköszönte a bizalmat és fogadalmat tett, hogy azt a jövőben végzendő munkájukkal igyekezni fognak még jobban kiemelni.

Ambrózy Andor báró a központ nevében köszöntötte a Blaskovics-telep magyarságát. Hangsúlyozta, hogy

a magyarság mindenkor lojális, azonban kívánja, hogy más állampolgárokkal egyenlő elbánásban és egyenlő jogokban részesüljön.

Amikor a magyarság szervezkedik, csak azért teszi, hogy törvényadta jogait kivívja és megvédje. Végül hangsúlyozta az összetartást és egységességét és a Blaskovics-telep magyarságának munkájára Isten áldását kérte.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Németh Kálmán, a Magyar Párt új szabályzatának megalkotója szólalt fel. Rámutatott arra, hogy az új alapszabályzat a Magyar Pártot a legdemokratikusabb párttá teszi, ebben a pártban nincsen felekezeti és nincsen társadalmi különbség, mert ez a párt minden magyart egyformán

a keblére ölel. Temesváronálban ötvenkét tagozata van a Magyar Pártnak és ezeket mint megannyi gyöngyszemeket az új szervezkedés egységes füzérbe köti. Utána az egyes temesvári tagozatok küldöttei üdvözölték az újonnan megalakult tagozatot. A Belváros nevében Pogány László, a

Gyárvaros nevében Légrady István, az Erzsébetváros nevében Kubán Endre, a Józsefváros nevében Kovács Béla dr. és a Rónác nevében Brébely István beszéltek. Néhány kisebb felszólalás után Mihálovicz István dr. elnök lelkesítő szavakkal bezárta a gyűlést.

Pacha Ágoston apostoli kormányzóságának ötödik évfordulója

Temesvár, március 13.

Tegnap volt öt esztendeje annak, hogy a tavaly lebedoi püspökké szentelt Pacha Ágoston akkori oldalkanonok mint a Csanád-egyházmegye romániai részének apostoli kormányzója elfoglalta diszes állását. Ebből az alkalomból papjai és hívei meleg ünneplésben részesítették a főpásztort. Délelőtt fél kilenckor a székesegyházban hálaadó istentisztelet volt. A hívők serege teljesen megtöltötte az Isten házáat. A nagymisé, amely alatt a székesegyházi énekkar Goller Missa solemnát és Perosi Te Deumát adta elő, fényes papi segédlettel Blaskovics Ferenc nagyprépost tartotta. Mise után a közönség felváltva énekelte a pápai himnuszt, majd Pacha Ágoston püspök, aki az istentisztelet alatt a szentélyben levő trónszéken állt, magyar és német beszédet intézett a hívőkhöz, akiket intett, hogy vallásukhoz mindenkor törhetetlenül ragaszkodjanak.

Mise után a püspöki palotában nagy fogadtatás volt, amelyen számos küldöttség üdvözölte Pacha Ágoston apostoli kormányzót. A papság nevében Blaskovics Ferenc nagyprépost mondta az üdvözlő beszédet. A Magyar Párt részéről Ambrózy Andor báró, a sváb népközösség részéről Muth Gáspár dr. vezette a küldöttséget. A magyar hívők részéről Vetrány Viktor dr., a németek képviseletében Novotny Károly közsöntötte a püspököt. Bogmá Miklósné a Mária-kongregációk nevében mondott üdvözlő szavakat. Megható volt Wirth Lajos és Mengay János móriföldi lakosok tisztelgése, akik a főpásztornak szülőfaluja nevében fejezték ki jókívánságaikat. Pacha Ágoston apostoli adminisztrátor az üdvözlésekre együttesen válaszolt. Utána a papnevelőintézetben a teológusok ünnepséget rendeztek az apostoli kormányzó részére, majd bankett következett.

Az autó megölte a konflisipart és ezért öngyilkos lett egy öreg bérkocsis

Budapest, március 13.

Hétfőn hajnalban a Dugonich-utcában szolgálatot teljesítő rendőr különös leletre bukkant. A rendőr, aki körülbelül háromnegyed óra előtt járt a Dugonich utcában és körutja során oda ismét visszatért, megdöbbenve látta, hogy az egyik villanyoszlopon egy férfi lóg. A rendőr odaszaladt, az akasztott embert levágta, majd élesztgetni próbálta, de minden kísérlete meddő maradt. Telefonálásra hamarosan megjöttek a mentők is, de ezek is csak a beállott halált állapíthatták meg. A rendőr a halott zsebében talált iratokból megállapította, hogy az öngyilkos férfi Tavasz István hatvanhét esztendő bérkocsis. Tárcájában bucsulevél is volt, amelyben megmondja öngyilkosságának okát. Többek között ezeket írja:

— Nem bírom tovább nézni, hogy Budapesten az egykor virágzó konflisiparunk hogyan megy tönkre. Meghasad a szívem, ha arra gondolok, hogy a konflis kihalóban van. Az autó megölte a konflist, Nem bírom ezeket a mai idöket és azért inkább meghalok.

Szegény Tavasz István bizonyára visszagondolt arra, amikor huszonöt-harmenc év előtt Budapesten még alig volt autó. Mindenki bérkocsin árt és a bérkocsisok annyit kerestek, hogy még az ügyvédek is megirigyelték őket érte. Azóta nagyot fordult a világ. Budapest utcáin egyre kevesebb a bérkocsi, szinte kuriózum és mindenféle autók száguldanak. Tavasz István nem bírta ezt nézni és inkább meghal a konflisiparral együtt.

Nem pereg a film Jugoszlávia egyetlen mozijában sem a túl magas adók miatt

Szabadka, március 12.

Tegnaptól kezdve egész Jugoszlávia területén nincsen mozielőadás. Az összes mozik bezártak és alkalmazottakat elbocsátották. Tizenöt ezer ember vesztette el így a kenyerét. Ennek a mozi-sztrájknak mélyreható előzmé-

nyei vannak. Már többször foglalkoztunk a jugoszláviai mozisok helyzetével és megirtuk, hogy a jugoszláv kormány olyan magas adóterheket rótt a mozikra, melyeket azok nem tudnak elviselni, ezenfelül pedig mindenféle egyéb szigorú intézkedésekkel is meg-

nehezítette működésüket. A jugoszláviai mozisok fűhöz-fához szaladtak, beadványokkal és kérvényekkel ostromolták a kormányt, de hiába. Akkor az a gondolatuk támadt, hogy egy napig szüneteljen minden előadás. Ez február elsején meg is történt, azonban ennek sem volt eredménye. A mozisok, akik a magas adók miatt állandóan ráfizetnek, arra határozták el magukat, hogy a várható tönkremeneteltől úgy igyekeznek megmenekülni, hogy bezárják a mozgóképszínházakat. Ezt most meg is eselekedték és elvannak rá szánva, hogy nem is nyitják ki addig a mozikat, amíg a kormány nem orvosolja bajaikat. Követelik, hogy a mozisok összadja a község lakosságának száma szerint maximum tiz, tizenöt, vagy husz százalék legyen és ennek az adónak a fele az államot, negyede a községet, negyede pedig a tartományt illesse, azonkívül a tanulmányi, tudományos és nevelő hatású filmek legyenek adómentesek. Ezeket a követeléseket memorandumba foglalva átnyújtották a kormánynak és most érdeklődéssel várják, hogy mi lesz a válasz. Hír szerint a tizenöt ezer kenyer nélkül maradt mozisalkalmazott is intézett memorandumot a kormányhoz.

Tisztujítás az Erzsébetvárosi Társaskörben

Temesvár, március 13.

Az Erzsébetvárosi Társaskör, amely Temesvár egyik legrégebbi társadalmi egyesülete, vasárnap tartotta meg harmadikötödik évi rendes közgyűlését. Schimmert István ügyvezető alelnök nyitotta meg a közgyűlést és szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Rámutatott arra, hogy az Erzsébetvárosi Társaskör mentesen minden politikától, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül igyekezett az Erzsébetvárosi intelligens polgárságát összetartani és kulturális munkát végezni. Kligel Béla főtitkár olvasta fel azután az évi beszámolót, Csapó Jenő pénztáros a zárszámadást, melyet Zobay Péter számvizsgáló jelentése után egyhangulag elfogadtak. Schimmer István azután kijelentette, hogy Niemetz Ferenc elnök és Csapó József pénztáros lemondottak állásukról és javaslatára a közgyűlés köszönetet szavazott mindkettőnek. Elnöknek azután egyhangulag Gyulay János dr-t, pénztárosnak Wátz Jenőt választották meg, a régi választmányt pedig Kerekcs Ferenc dral és Purgariu Ferencel egészítették ki. Schimmer István üdvözölte az újonnan megválasztottakat, utána pedig Gyulay dr. mondotta el székfoglaló beszédét. Meltatta azoknak munkáját, akik éveken keresztül vezették a társaskört és hangsúlyozta, hogy példájukból akar erőt meríteni, hogy a társaskört azon a nyíron tartsa meg, amelyen ma is áll. Az indítványok során köszönetet mondtak a sajtónak, amely a társaskör kulturális munkáját mindenkor támogatta és a közgyűlés hálája jeléül az újságírók segélyalapja javára ötszáz lejt szavazott meg.

1 éves gyümölcsfák

3000 drb. legfinomabb nemes fajok olcsó árban. Tülevelűek, Magnoliafák és cserjék, Magnolia-magoncok (darabja 10 lei), orgona- és diszcserjék. Niemetz csödtömege, Korona-utca 25, 3-as villamos végállomása. 661

Garanciaképes ügynököket (nőket)

leépített tisztviselőket (nőket) elsőrendű kereseti lehetőségek mellett alkalmazunk. Gyáripár, III. Strada Corbului 5 d. u. 5 és 7 között. 15

Tömegcikkek

faáruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Árpád faárugyárában

Timișoara-Rónác, Strada Dr. Marinescu 10. (Allami iskola mellett) 425

Hirdetmény.

Értesítjük t. betéteseinket, hogy könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek után a kamatot április 1-től kezdve további 20%-al le szállítjuk. 663

Közgazdasági Bank r.t. igazgatósága.

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy

a legújabb tavaszi ujdonságok

megérkeztek és azok a legolcsóbb árak mellett kerülnek eladásra. Bellák Sándor, divatruháza, Belváros, Jenő-herceg u. 18. 674

Súlyos vádak a temesvári tanonciskolák ellen az inasok állítólagos kommunista szervezkedésével kapcsolatban

Temesvár, márc. 13.

Megemlékeztünk arról a vizsgálatról, melyet háromszáznál több temesvári tanonc ellen folytatnak, mert állítólag az ifjúmunkások szervezetének tagjai. Megirtuk azt is, hogy a kommunista szervezkedés gyanúját nem tartjuk komolynak és az adott esetben legfeljebb iskolai fegyelemsértésről lehet szó. Régi törvény tiltja ugyanis, hogy iskolaköteles ifjak bármilyen egyesülésnek tagjai legyenek. Az auditor et altera pars elve alapján helyet adunk Müller Kálmán városi tanácsos nyilatkozatának, amelynek közlését tájékoztatásul kérte. A nyilatkozat, mely súlyos vádakat is hangoztat, a következő:

A temesvári tanonciskolákban tartózatlan állapotok uralkodnak. A nyilvánosság előtt eléggé közismert tankönyv manipuláció mellett olyan esetek fordultak elő, melyek nemcsak a szakszervezetek, de a szülők méltatlankodását is kiváltották. A tanoncgyerekeknek olyan „nevelést” adnak, melynek semmi vonatkozása sincsen a pedagógiával, de annál több a rosszakarat.

Számtalan esetben megtörtént a tanoncok igazolatlan pénzbírságolása és bántalmazása, de még több esetben a munkásvezetők és szakszervezetek becsúszása.

Miután a tanoncok kivétel nélkül munkásszülők gyermekei, természetesen mindannyiszor panaszt emeltek ezen pedagógia ellen. Az esetek megvizsgálásánál kitűnt, hogy az oktatóerők legnagyobb részének fogalma sincs a pedagógiáról. Az elővett intervenciók époly kevéssé jártak eredménnyel, mint az ipartestület által megindított intervenció a tankönyvpanama ügyében. Azért

a tanonciskolákban történő dolgok állandó ellenőrzésére elsősorban a szülők felszólítására behoztuk a Munkásotthonba, ahol vasárnaponként a hiányos oktatás pótlására törekedtünk.

Természetes, hogy épúgy mint ahogy a Munkásotthonban tartandó nyilvános előadások a meg nem értő elemek ellenzésére találtak, úgy a tanoncok barátságosabb és megértőbb kezelése is bizonyos körök elégedetlenségét váltotta ki.

Tény az, hogy a tanoncok elhatározták, hogy teadélutánok rendezésére, kedvezményes mozilátogatás biztosítására és egy ifjúsági könyvtár létesítésére havi 4 lei járulékot fizetnek.

Az ugynevezett „felfedezés” nem egyéb mint a kellemetlen helyzetbe került pedagógiai erők akadékoskodása.

A tanoncoknál nem ma, hanem már hónapokkal ezelőt megtagadták a Munkáskulturregysület igazolványát, a 8 órai munkaidőről és a felnőtt munkások gazdasági törekvéseiről szóló nyilvánosan

árusított és majdnem minden temesvári munkásnál található brosurákat,

valamint egy munkáséneket. Ezek a dolgok az ugynevezett titkos kommunista propaganda iratok.

Az egész akció a tanoncoknak a Munkásotthonról való távollattása céljából indult meg, melyhez azonban a szülőknek is lesz beleszólásuk. Szükség esetén az összegyűjtött sérelmek

nyilvánosságra való hozatalával fogunk foglalkozni. Tisztelettel Müller Kálmán s. k. városi tanácsos.

Kommentár nélkül közöljük ezt a nyilatkozatot, mert az abban foglalt adatokat felülbírálni sem módunkban nem áll, sem hivatottak nem vagyunk rá. Kötelessége ez elsősorban azon városi tényezőknél, melyek az ellenőrzés felelősségteljes munkáját magukra vállalták.

Talpig vasban várja a halálbüntetést a szegénylegények bandafőnöke

Zágráb, márc. 13.

A háború végén Horvátország és Szlavónia erdőségeiben ezerszámra bujdosztak a katonaszökevények, akik a zöld erdők után magukat zöld kádereknek nevezték. Ezek

a zöld káderek erőszakkal rekviráltak a maguk részére a környékbeli falvakban és tanyákon élelmiszereket és olykor a rablásból sem rettentek vissza.

A háború után azonban a legtöbb zöld káder széteszlott és tagjai hazatértek. Voltak azonban, akiknek a szabad élet nagyon megtetszett, de különben is számos büntény miatt nem lett volna tanácsos számukra a csendőrség kezébe kerülni. Ezek továbbra is ott maradtak a rengetegek mélyén. Ilyen szegénylegényeket toborzott maga köré Prpics Iván, akikkel megalakította a maga rablóbandáját. Prpics bandájának tagjai hegyimadaroknak nevezték magukat. A rablóbanda egyre veszedelmesebbé kezdett lenni. Egyik utonállást és egyik gyilkosságot a másik után követte el. A különböző vármeigyék csendőrségei éveken keresztül

üldözték őket és csak olykor-olykor tudtak közülük egyet elcsipni. Végre aztán maga a vezér, Prpics Iván is kézre került, utána pedig már könnyebben ment a banda tagjai összefogdosása. A Prpics banda tagjai most már mind ott ülnek bilincsben a zágrábi ügyészség fogházában. Száznegyven gépirásos oldalra terjed az ellenük megszerkesztett vádirat, Tizenhárom gyilkossággal és közel négyszáz rablással vádolják a bandát. A pert husvét után kezdik el tárgyalni és valószínűleg két hónapig fog tartani.

A vádlottak száma közel százra rug, ezer tanút fognak kihallgatni és a vádat három ügyész fogja képviselni.

Prpics Iván a bandafőnök tudja, hogy mi vár rá, de azért igen jókedvű. Prpics, aki híres nótaesimál is volt, a maga sorsáról dalt csinált és rácsos ablaka mögül gyakran hallatszik a szomorú dallam:

Nem öröppen fel többé
Hegyimadár rajban,
Kis Prpics a halált
Várja talpig vasban.

Elszakadt a kötél

miután kioltotta az életunt cipész életét

Temesvár, március 13.

F a u e r h o l z István harminchárom esztendő cipésmester a Galamb-utca 23. számú házban a kicsi műhelye melletti szobáskában lakott a feleségével és négy apró gyermekével. A házastársak azonban az utóbbi időben gyakran civakodtak, aminek az lett a vége, hogy az asszony elhagyta a férjét. Két legkisebb gyermekét az állami menhelyen helyezte el, a másik kettőt pedig az anya magával vitte. Feuerholz István nem tudott abba beletörődni, hogy elhagyatva éljen és gyakran felkereste a feleségét, aki nem könyörgött, hogy térjen vissza hozzá. Minthogy azonban békülesi kísérletei eredménytelenek maradtak, Feuerholz elkeseredésében ivásnak adta magát és munkáját is elhanyagolta. Szombat este ismét felkereste az asz-

szonyt, de ezúttal revolvért vitt magával. Meg is mutatta a fegyvert feleségének és kijelentette előtte, hogy agyonlövi, ha nem tér vissza hozzá. Az asszony ettől megijedt és hízlelegni kezdett férjének és azt is kilátásba helyezte, hogy újra hozzáköltözik. Közben hízlelve elkérte tőle a revolvért. Mikor aztán a revolver az asszonynál volt, kijelentette, hogy esze ágában sincsen visszatérni férjéhez és kiutasította lakásából. Feuerholz István erre elkeseredetten hazament. Vasárnap este feltűnt a Galamb-utca 23. számú ház lakóinak, hogy Feuerholz egész nap nem mutatkozott. Bekopogtattak hozzá, de nem kaptak választ. Aztán benéztek az ablakon és Feuerholzot a földön fekvő láták. Betörték az ajtót és odabent Feuerholz Istvánt a földön holtan találták. A nyakán zsinag volt

hurokra kötve. Megállapították, hogy a szerencsétlen cipész felakasztotta magát, de később — valószínűleg már halála után — a zsinag elszakadt. P o p e s e u Kornél rendőrkomiszár és Petculescu dr. orvos, akik a helyszínen megjelentek, már csak a beállított halált konstatálták. A holttestet a gyárvárosi temető hullaházába szállították.

Asszonyok

a nemzeti parasztpárt gyűlésén

Kolozsvár, március 13

A nemzeti parasztpárt kolozsvári tagozata tegnap gyűlést tartott, melyen a megye minden községéből is jelentek meg delegátusok. Különös érdekességet kölcsönzött a gyűlésnek, hogy azon hölgybizottság is megjelent. H a t i e g a n Emil dr. elnök nyitotta meg a gyűlést és rendkívül éles szavakkal bírálta a kormány politikáját. Utána G h i u l e a egyetemi tanár és P o r u t i u dr. szólaltak még föl, majd elhatározták, hogy március 18-án Bukaresztben tartandó kongresszuson Kolozsmegye ötven tagu deputációval vesz részt. A gyűlésen memorandumot is terjesztettek elő, amely ismerteti az elmúlt tíz év történetét és súlyos bírálatot mond a liberális politikáról. A memorandumot a gyűlés valamennyi résztvevője aláírta, ezenkívül körözni fogják a falvakban is aláírás végett. A terjedelmes emékiratot néhány nap múlva kurirral küldik le Bukaresztbe, hogy azt a regensteinácis elé juttassák.

Egy rókárol

nem lehet két bőrt lenyuzni

Temesvár, március 13.

Két év előtt a temesvári dohánygyár Aradana nevű különleges cigarettákat gyártott, melyeket az aradi mintavásárra akart szállítani. A cigarettákat tartalmazó vasuti kocsi azonban feltörték és abból tekintélyes mennyiségű árut loptak el. A tolvajok elvittek S t e f l e a György temesvári pincér lakására is tizenkilencezer darabot abban a hiszemben, hogy Steflea, aki mint pincér cigarettát eladással is foglalkozik, azokat megveszi. Másnapra azonban már megjelentek a monopolhivatal emberei, a cigarettákat lefoglalták és öt ezer lei pénzbüntetésre ítélték Stefleát, aki a bírságot kifizette. Pár hétre rá újabb határozatot kapott, amely szerint százkilencezerezer leire ítélik. Miután ezt az összeget nem tudta megfizetni és a monopolgazgatóság döntését a temesvári törvényszék is megerősítette, hat hónapi fogházra változtatták át a bírságot és Steflea a múlt héten meg is kezdte büntetését. Közben az ítélet ellen a táblához felebbezett. A tegnap megtartott tárgyaláson K ö r n e r József dr. védőbeszédében utalt arra, hogy védence egyszerű kihágást követett el, mert a monopolhivatal megkerülésével akart állami dohányterméket venni. A tábla megsemmisítette a törvényszék döntését, Stefleát kihágásban találta bűnösnek és ezért ezer lei pénzbírságra ítélte. Egyben kötelezte a kincstárt, hogy a már befizetett ötezer leiből négyet térítsen vissza. Stefleát azonnal szabadlábra helyezték.

1909

FÉRFI SZALMAKALAPOK
ÉS
NŐIKALAP UDONSÁGOK
legelőnyösebben

Daniel N. C. Temesvár.
Detailálás a gyárépületben
József tér (Küttlér) 12

SUBDONTCIM
IDEAL TIMISOARA

Gyermek-kocsik

1928. modell megérkeztek.
Mindenféle árban kaphatók

SCHWARCZ GYULA
gyermek-kocsi különlegességi áruház
Temesvár-Belv., Mercy-u. 2

REICHARD GYULA
műbutor-kárpitos
Timișoara III, Rezső-utca 13
TELEFON: 22-13

Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

Hirek

Megfordított

ország az európai számára Kína. A sárgák birodalmában minden tótá-gast áll: a kínai az újságját alulról fölfelé olvassa, fehér köntöst ölt, mikor valakit gyászol, a feleségét pusztán az esküvője napján ismeri és szeret-heti meg.

Egy olasz utazó, aki újabban be-járta ezt a még mindig legendás or-szágot, arról ad hírt, hogy a forrada-lom ugyan véget vetett a varkocsnak, de a copf, a lelki copf még mindig uralkodik. Így a házassági hagyomá-nyok még mindig teljes érvényben maradtak. A szülők keresik fiuk szá-mára a feleséget.

Egy szép napon az ifju kínai meg-tudja tőlük, hogy halálosan szerelmes és meg kell házasodnia. Menyasszonyát többnyire akkor pillantja meg, mikor az esküvő napján bemutatják neki.

Vajjon helyes-e ez, vagy helytelen? Ki tudja? Egy négyzszázmillió nép bizonyára nem oktanalun cselekszik így. A mátkapár legalább nem veszek-szik, nem zörren össze az esküvő előtt. Csak azután kezd.

Kínában van elválás is. De ez rend-kívül nehéz. Csak hét indítókot ismer el a kínai törvény, melyek között első helyen áll az, ha a feleség lop, vagy bizalmatlankodik, vagy szájas Egvéb-ként a kínai törvények a férfiakkal rendkívül sok előnyt biztosítanak. Majdnem bizonyos, hogy a válópör-ben a nőt marasztalják el.

Hébe-hóba megtörténik az is, hogy régi szerelmesek, kik már ifjukoruktól ismerték és szerették egymást, egybe-kelnek. De az ilyen mátkapár ritka, mint a fehér holló.

— **A polgármester Bukarestben.** Georgevici Lucian dr. főpolgár-mester hivatalos ügyekben néhány napra Bukarestbe utazott. Távollété-ben Hollinger Péter városi ta-nácstag helyettesíti.

— **Nemes József ünneplése.** Ne-mes József nyugalmazott miniszteri tanácsos a gyárvárosi katolikus hit-község elnöke most tölti be életének hetvenedik esztendőjét. Ebből az alka-lomból a gyárvárosi hitközség szerez-tett teljes ünneplést készítő elő közbe-esülésben álló elnöke tiszteletére. A hitközség vasárnap, március 18-án dél-előtt tizenegy órakor tartja évi rendes közgyűlését a gyárvárosi zárdában, amelynek keretében fogják Nemes Józsefet ünnepelni. Este nyolc órakor pedig a Mednyánszky-féle vendéglőben bankettet rendeznek a tiszteletére, amelyre barátait, tisztelőit és a külön-böző társadalmi és kulturális egyesü-leteket ezen az uton hívják meg. Ban-kettjegyek esütörtök estig válthatók a gyárvárosi római katolikus plébá-nián, továbbá Jaszenszky Nándor és Schojbert Péter cégeknél.

— **Rendőrségi ellenőrző körut a Bán-ságban.** Bogdan Demeter a belügy-miniszteriumba beosztott rendőrségi felügyelő Temesvárra érkezett és né-hány napig itt marad. A rendőrfel-ügyelő ellenőrző körutat végez a Bán-ságban és Erdélyben.

— **Gyászruhát öltött és felakasztotta magát.** Ujvidékről jelentik: Frischl Vilmos ujvidéki kereskedő fiatal fele-sége hónapok óta súlyos ideggyalban szenvedett, amely teljesen elvette élet-kedvét. Csütörtökön, amikor a fiatal asszony egyedül volt a lakásban, feke-te gyászruhába öltözött, aztán fekete selyemsáljával felakasztotta magát az ablak keresztfájára. Mire a házbeliek tettét észrevették, már halott volt.

Amit az erdő mesél. A Mercedes ka-tolikus leányklub vasárnap délután a gyárvárosi Katolikus Egyesület helyi-ségében sikerült műkedvelői előadást rendezett. Meglehető készséggel játszo-ták el a műkedvelők Géczy Istvánnak Amit az erdő mesél című háromfel- vonásos népszínművét. Valamennyi szereplő elsőrangú volt, mégis szüksé-ges Fink Elly, Berger Lónci, Bakos Juci, Rittinger Imre, Péter János, Megyery József, László Miklós és Paaky Emil alakításáról külön is meg- emlékezni, melyek kiemelkedők vol-tak. A közönség, amely a termet zsu-folásig töltötte meg, sokat tapsolt.

Hegedűhangverseny. Prostean Jean, a kiváló hegedűművész, aki két hét előtt tartott hangversenyén Te-mesvárott nagy sikert ért el, március tizenegyedikén, szerdán este kilen-ekor tartja második hangversenyét. Prostean második hangversenyének műsorán Paganini, saját szerzeményei és Kol-Nidre csodás dallamai szere-pelnek. Jegyek előre válthatók a Bá-nát hírlapirodában.

— **Grünwald gyárigazgató gyásza.** Sulyos csapás érte Grünwald Már-ton temesvári gyárigazgatót. Ede-sanyja rövid szenvedés után Aradon elhunyt. A köztiszteletben álló matro-nát két fián kívül kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Tegnap délután temették Arad város társadalmának őszinte részvéte mellett.

— **Zsivanovics Mihály sulyos beteg.** Zsivanovics Mihály dr. Temes-vár egykori szerb rendőrfőkapitánya, aki már hosszabb ideje betegeskedik, nemrégiben sulyos műtétnek vetette alá magát. A műtét után állapota va-lamennyire javult, tegnap azonban rosszabbodott és állapota komolyabb aggodalomra ad okot.

— **Megőrült apagyilkos.** Budapest-ről jelentik: Megirtuk, hogy a kuria halálra ítélte Pap Floriant, aki anyja felbujtására meggyilkolta édes-atyját. A bestiális anyát tizenöt évi fegyházra ítélték. Tegnapra tüzte ki a törvényszék a legfelső döntés kihir-detését az elítéltek előtt. Az ítéletet azonban csak Pap Floriánnal lehe-tett közölni, mintán Pap Florian idő-közben megőrült. Az orvosok végleges véleményének betérésztéséig felfüg-gesztették a halálos ítélet közlését Pap Floriánnal.

— **Agyonsújtotta a kidöntött fa.** Boksánból jelentik: A Szmidá nevű erdőrészben több favágó dolgozott. Z b a g a n Száva szakosi illetőségű munkás azzal volt elfoglalva, hogy az egyik fa gyökereit meglazítsa. Köz-ben egy nem messze onnan kidöntött fa olyan erővel zuhant arra a fára, mely körül Zbagan dolgozott, hogy azt is földöntötte. A sulyos fatörzs a nyu-godtan dolgozó Zbaganra esett és ko-ponyáját teljesen szétzúzta. Zbagan a helyszínen meghalt. Hulláját Boksán-ba szállították és ott temették el.

— **Megölte a fájdalom.** Boksánból jelentik: Özvegy L e m a i e s Lujza, Lemaic, Achillesznek, A Resica-művek egykori főpénztárosának özvegye, het-vennyolc éves korában meghalt. A ha-láleset annyira megrendítette leá-nyát, Leimaies Annát, hogy ágnak esett és másnapra szintén meghalt. Az anyát és leányát óriási részvét mellett temették el.

* **Nézze meg a Lloyd Taverna új műsorát.** A két Cymberley mutatvá-nya óriási feltűnést kelt és a többi kísérő műsor is szenzációs. Már este 8 órától meleg vacsora kifűnő zene mellett.

— **Öngyilkos lett a Krantz-per szen-zációi miatt.** Bécsből jelentik: Az éj-szaka egy tizenhat esztendő gimná-zista megmérgezte magát és meghalt. Bucsulevelében azt írja, hogy a berlini Krantz-per szenzációi olyan nagyon hatottak rá, hogy kénytelennek látta magát az öngyilkosságba menekülni.

TAVASZI HAVAZÁS. Tegnap óta ismét hirtelen hidegre fordult az idő-járás és a hajnali órákban havazott is. Bukaresti jelentés szerint a főváros-ban a havazás tegnap óta szünetlenül tart. A hőmérő nyolc fokot mutat a fagypontra alatti. A telefonvonalak az ókirályságban számos helyen megro-n-gálódtak, a távirősszeköttetés azon-ban zavartalan az egész országban.

— **Gazdasági ellenforradalom Orosz-országban.** Moszkvából jelentik: Ri-kov beszédet tartott a szovjet gazda-sági helyzetről és egy felfedezett el-lenforradalomról, amely különösen gazdasági téren akart a szovjetnek ár-tani. Megemlítette, hogy több német mérnököt letartóztattak, ez azonban nem irányul az angol és a német vál-lalatok ellen. Kétségtelenül bebizonyo-sodott azonban, hogy a doneci bányák német mérnökei az egykori bányatu-lajdonosok zsoldjában állottak és a bányákat tönkre akarták tenni.

— **A viharban elsüllyedt négy hajó.** Tokióból jelentik: Japán környékén napok óta óriási viharok dühöngenek. Négy hajó legénységével együtt nyom-talanul eltűnt. A hatóságok biztosra veszik, hogy ezek a hajók elsüllyedtek.

— **Földrengés elpusztított egy tar-tományt.** Budapestről jelentik: Szom-baton estefelé az európai obszervató-riumok szizmográfjai óriási föld-rengést jeleztek több ezer kilométer távolságból. A földrengés, miként a most érkezett hírek arról beszámol-nak, a Perzsia és Afganisztán határa-ban levő Sista tartományban volt. A földrengés három órán keresztül tar-tott és fészke Nebanden határvároska volt, amely teljesen elpusztult. Bővebb részletek a pusztulásról egyelőre még hiányoznak.

Glasul minoritátilor legujabb száma most jelent meg. Bevezető cikkében W iller József dr. válaszol Nae Iones-cu tanár és Iteanu képviselő gyanuít-ására, hogy a magyarok irredentis-ták lennének. E p s t e i n Leó dr. foly-tatja tanulmányát a nemzetközi ki-sebbségi jog alapelveiről. Rendkívül érdekes cikket irt P i e k Ervin dr. A kulturállam címen. Ruysen, Cogitator és terjedelmes könyv-, valamint lap-szemle egészítik ki az értékes folyó-irat legujabb számának tartalmát. A kisebbségi ügyek bátor szócsöve a Glasul minoritátilor, melynek szer-kesztője J a k a b f f y Elemér dr. és megrendelhető évi 350 leiert a lapki-adóhivatalában Lugoson.

— **Autó és bérkocsi karambolja.** A 966. számú autó, amely G e r s o n Sán-dor tulajdona, a Balázs-téren összeüt-között a 91. számú egylovas bérkocsi-val. Mindkét jármű lényegtelen sérü-lést szenvedett.

— **Sulyos vád alól felmentett orvos.** B e r k o v i c s Henrik dr. rescabányai orvost két év előtt névtelen feljelentés azzal vádolta, hogy C o s a r i u Auré-lia boksáni asszonyon 1924 nyarán til-tott műtétet hajtott végre, amelynek következtében a nő két év múlva meg-halt. Bár a vizsgálat során az asszony maga is azt vallotta, hogy az orvos nem végzett rajta műtétet. László Valér dr. boksáni orvos szakvéleménye alapján az oravcai törvényszék hat havi börtönre ítélte. Felelbezés foly-tán tárgyalta az ügyet tegnap a temes-vári ítélőtábla, mely rövid tanácsko-zás után megsemmisítette a törvény-szék ítéletét és Berkovics drt. felmen-tette. Az ítélet jogerős.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).**

— **Államtikárból bankigazgató.** Budapestről jelentik: S c h a n d l földművelésügyi államtikárt a köz-ponti hitelszövetkezet vezérigazgató-jává választotta. Állását azonban csak akkor foglalja el, ha az államtikár állástól való felmentését megkapja.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-séget, hogy a Kádi es Tsa cég teljes egész ben az én tulajdonomba ment át, mely céget „VULPE” nev alatt vezetem tovább.

Szükségesnek tartom a n. é. közön-ség tudom-sára hozni azt, hogy 38 evi gyakorlat fűz ezen szakinához, mely időt főleg külföldi fővárosokban töltöttem.

K-rem tehát a t. közönséget, mie-lőtt cipőszükségletét fedezné, minden vetelkényszer nélkül tekintse meg ta-vaszi újdonságaimat, mely kizárólag saját készítm nyű kézimunka. Ez al-kalommal áramról és munkáimról, valamint a fizetési kedvezm. nyeimről meg fognak győződni.

Raktáron mindennemű férfi, gyer-mek és nőcipők, rendelések mérték után és javításokat is vállalok. 647

Kiváló tisztelettel

Fuchs Ignác

„VULPE” cipőüzem Lloydsor 11.

Kertek és parkirozások

Vállalom az összes szakszerű munkálatokat a kertészeti terén, kiültetéseket és gondozásokat.

Cim: Reichelt virágüzleté-ben (IV. Scudier-tér). 655

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Páris és Bécs legujabb

Tavaszi Kalapmodelljei

legizlésesebb kivitelben, olcsón
DEUTSCH JÓZSA UTODANÁL
I. Városház-utca 2. sz. a. 654

Ujonnan épült ház eladó

3 szobás modern lakással, gyümölcsös kerttel.

Az utcában villamos közlekedés.

Erzsébetv., Mühle Vilmos-u. 31. sz.

Mész, tordai cement

Gipsz
Szigetelő és fedőlemezek
Nádfonatok
Trassz
Fedőpala (1/F)
vagontételben és kicsinyben

Ifj. Reiter Simon-nál

Timisoara, Küttli-tér. Telef. 228.

Krematórium

Irta: Bogdányi Artur

DÖNGETIK AZ ANGOL VILÁG-URALMAT. Londonból jelentik: Transzjordániában a felkelők még mindig fészkelődnek. A Daily Express most újabb mozgolódásról ad hírt. A jelentés szerint a helyzet igen kritikus. Akabahtól délre tízezer vahabita hareos gyűlt össze azzal a szándékkal, hogy Transzjordánia ellen vonuljon. Transzjordánia emirje futárt küldött az angol fő kormányzóhoz, akitől segítséget kér.

— **Megmentették egy elsüllyedt hajó utasait.** Washingtonból jelentik: Megirtuk, hogy a Robert Lee amerikai gőzös, melynek fedélzetén százötven utas és a személyzet volt, szikratávirattal jelezte, hogy süllyedőben van. Az utasokat és a matrózokat sikerült megmenteni, a hajó elsüllyedt.

— **Öngyilkos lett egy bukott bankár.** Belgrádból jelentik: Spartály Sándor szabadkai bankár néhány nap előtt csődbe került. A betevők ostromot intéztek a bank ellen, majd mikor látták, hogy minden kísérletük, pénzüket visszakapni, eredménytelen, sikerkasztás és szelvény miatt feljelentést tettek Spartály ellen. A bukott bankárnak azonban sikerült megszökni és teljesen nyoma veszett. A vizsgálat megállapította, hogy Belgrádba menekült, ahol az egyik szállóban álnéven vett lakást. Erre detektiveket küldtek elfogatására. Mikor azonban a rendőrség emberei szobájába léptek, Spartály revolvért rántott és mielőtt megakadályozhatták volna, fölbeltette magát. Azonnal meghalt.

— **Athelyezett lugosi szigurancafőnök.** Duru János volt temesvári szigurancafőnököt, aki legutóbb néhány hónapon keresztül Lugoson teljesített szolgálatot, Aradra helyezték. A lugosi sziguranca főnöki teendőit Firica Haralamb látja el.

— **Nagyszerű balatoni halászat.** Budapestről jelentik: Balatonalmádi mellett felolvadt a Balaton jege és a halászhajók ismét megkezdték munkájukat. Szombaton két halászgőzös három vagonnyi halat fogott ki, amire évek óta nem volt példa.

Tavaszi

— **Eltűnt kéményseprősegéd.** Sziklay István tizenkilenc éves kéményseprősegéd, akinek szülői régebben elhaltak, a múlt hetekben Temesvárra jött, hogy együtt legyen nővérével, aki a Csillag-utca 10. szám alatt lakik. Minthogy azonban minden utánjárás dacára sem tudott munkát találni, elhatározta, hogy vidékre megy. Kijelentette, hogy elmegy Buziásra és onnan estére visszatér. Ennek most már négy napja van és Sziklay nem tért vissza, de — mint megállapították — Buziáson sem volt. Lehetséges, hogy elkeseredésében kárt tett magában.

ERDÉLYI LEXICON

Osvát Kálmán
szerkesztésében
legközelebb

megjelenik

Oradea-Mare,
Eulev. Regele Ferdinand 8.

283

Az éjjel eszembe jutott a bukaresti krematórium, melyet nemrégén rendeztek be a technika legújabb vívmányával, a megnyitás ünnepies formák, meghívott előkelőségek jelenlétében történt és az első halotthamvasztás — megbízható hírek szerint — kitűnően sikerült.

Erre kellett gondolnom a magányosság óráiban, amikor a csend besurrant szobámba és az éjszaka terpeszkedő sötétjében torzakok meredtek reám, széles grimaszt vágtak, lidércfényt gyújtogattak és arra felé imbolyogtak, ahol a krematórium izmos legényei lapátolják a szenet az égő kohóba, mely dübörögve nyeli el egy-másután éhes tüstörkával áldozatait. Ez a krematórium — bár sokan ellenkező véleményen lehetnek — sehogyszem tetszik nekem. Visszautasítom azt az érvelést, hogy a haladás szellemében élünk, hogy a mai mámoros, lüktető forgatagban csak annyi időnk lehessen, hogy egy halk sóhaj kíséretében elbucsuzzunk kedvestől, rokontól, jóbaráttól a szűrt sir nyitott sir ölébe — csak egy vaskazetta hulljon üszkös hamut rejtegetve, mely pedig valaha egyszerűen megkonstruált finom ezerrugóju gépezet volt! husból és vérből megalkotott ember.

A mi életünk erős oszlopa: Isten, a lélek és a test. Ez a három fogalom elválaszthatatlan, ez a mi hitünk, a védbástyánk, e mögé menekülünk jóban-rosszban egyaránt, ez a hit fel-emel, erősít és bátorít, ebben a hitben a vágyak igéje zsong, a visszavárások könnye szivárog, ez a hit az a hid, mely túl az éggel ölelkező hegyek ormain, az Élet bezárult kapuján, a fűzérbe láncolt esillagok utjain elvezet a fellegek felett uralkodó aranyozott trónusig, mely köré fehér ruhás angyalok kara sorakozik: arcuk lángol

mint tüzes lilium, szemükben lázas káprázatok táncolnak, földöntúli zsolozsma hallik és mi szenvedésre kárhoztatott, bűnös emberek elázatosan fejet hajtunk előttük...

Hiszen, ha lázas igyekezettel hajszoljuk is a köbvevesző fantomokat, Alomország királynője ezüst koszorút fon homlokunk köré, ha aranyhárfán reszkető hangon a szerelem legesodásabb dallamait játszuk, gyöngyháztestű asszonyok vonagló pirosságu száján, melyen a csók édessége ingerkedik édelgünk, mégis mindig a meszsi távlat eljövendő hideg borongásával gondolunk a nyitott sir göröngyös szájára, mely elnyel mindent: túlekedést, lármát, földi jót és vezeklést. És mindezek dacára gyarlóságunk erős és megdönthetetlen meggyőződésével hiszünk abban, hogy a bezárult sírok misztériumain túl a mi fáradt és bolyongásra ítélt lelkünk szárnyaló suhogással elhelyezkedhetik majd évezredek kirótt, halványkárptos utjain abban a titokzatos szférában, ahol reátalálhat ismét arra az elhagyott testre, hogy érezzen és alkosson, szenvedjen és örüljön.

Arra a szívünknek kedves halottra, aki a megbékülés mosolyával ajakán, szeliden és a rendeltetésbeni megnyugvással — mily nagy is a mi fájdalomunk! — eltávozik körünkben göröcsök zokogásaink között még egyszer és még egyszer vetünk egy utolsó, bucsuzó pillantást. Ez a kép kell, hogy végigkísérjen bennünket időtlen-időkig, az elmulás félelmetes tornácáig és ezt a halottat megbolygatni, atomjait elpusztítani — visszatérés a pogánysághoz!

Nem halok meg egészen, énekelte a római költő. A régiek e dalnokának szövegét nem cáfolhatják meg a krematóriumok öblös urnái sem.

— **Az Autóklub és Regatta-sporttelep** teniszbérlelő felkértek igényeiket f. é. március hó 24-dikéig a Sporttelepen Marse Pál munkafelügyelőnél bejelenteni.

Megérkeztek

— **Iparosok kulturmunkája.** A temesvári ipari munkaadók szindikátusa programjába vette, hogy időnkint kulturmatinékat rendez. Az első ilyen matiné Szappanos Gyula ügyes rendezésében vasárnap délelőtt folyt le a szindikátus nagytermében, melyet az érdeklődő közönség zsúfolásig töltött meg. A négy számból álló műsor mindegyike sikerült. Stögger Edéné és Kakukay Aranka énekszámakkal arattak tapsokat, Demeter Emmi pedig briliáns táncával ragadta el a közönséget. Ezt a három számot pompásan kísérte zongorán Serény Emilné. A műsor fénypontja volt Brandeis József hegedűművész szólója, melyet Irsay Nándor bravurosan kísért zongorán. A közönség lelkesen tapsolta meg a szereplőket.

— **Agyontaposta a bika.** Dettáról egy éves napszámos Werner Sándor tulajdonát képező bikát akart Opativáról Dettára kísérni. Utközben a bika megvadult, felöklelte a szerencsétlen embert, majd a levegőbe dobta. Amikor Horváth visszaesett a földre, a megdühödött állat addig taposta testét, amíg a szegény ember kiszívott.

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Kaptuk a következő levelet: Tisztelt szerkesztőség! A köztisztaság kívánja, hogy a város a szemetet kifuvároztassa. Azt azonban nem tudjuk megérteni, hogy miért kell az összes szemetes koscsinak reggel hét és nyolc óra között a józsefvárosi templom előtt gyülekezni? A szemetes koscsik ugyanis ott kapják naponta beosztásukat a fuvartelep felügyelőjétől. Nem lehetne ezt a beosztást nekik a fuvartelepen kiadni? De különben is, miért kell a szemetes koscsik járatait naponta újra meg újra beosztani? Hát nem volna jobb ezeket a koscsikokat egyszersmindenkorra véglegesen beosztani? Miért kell egy-egy koscsinak naponta más és más utcákba járni a szemetet gyűjtésért? És ha már szükség van erre a naponta beosztásra, miért kell annak éppen a templom és az iskola közelében történnie?

— **Folyik a leánykereskedés.** Varsóból írják: A varsói rendőrség letartóztatta Róza Chajes Markust és három fiát, akikről kitűnt, hogy veszedelmes leánykereskedők. A három fiu ugyanis gyakran változtatta élete párját. Ez gyanus lett és sikerült is megállapítani, hogy a három Markus az esküvőjük után néhány hét múlva nyilvános házának adják el feleségeiket. Kitűnt, hogy már több mint tíz leányt juttattak erre a borzalmas sorsra.

Horváth féle
R-E-C-O-R-D
képkeletgyár
Küti József-tér 1

• **Konyhaberendések, Alpaka** evőeszköz és asztali készlet, kerfi szerszámok leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Banatul. Cotrus ismert költő Banatul című folyóiratának most jelent meg legújabb száma. Tartalmát Nanu D., Cotrus A., Serafim Egumenul, Bli-dariu D. O., Roman N., Molin Romulusz, Timocanu U., Costin Lucian és mások gazdagították értékes írásaikkal. A Banatul szerkesztősége és kiadóhivatala Temesvárott Piata Unirei 8. szám alatt van.

— **Halálozás.** Waidmann József erzsébetvárosi szabómester hetvennégy éves korában meghalt. Az elhunyt Temesvár iparostársadalmában általános becsülésnek örvendett. Halálát két fia, Waidmann Kálmán a Lloyd Klub főpincére és Waidmann Imre magántisztviselő gyászolják. Tegnap délután nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra.

Dénes és Pollák divat-
áruházalba
Belváros—Gyárvaros.

— **A világ leggyorsabb mozdonya.** Londonból jelentik: Az Andnortheast Railway vasúttársaság új óriási mozdonyt épített, amely gyorsaságban felülmúlja az összes eddigi gépeket. Az újfajta mozdony a London és Edinburg közötti hatszázhatvanhét kilométeres távolságot, melyet az eddigi mozdonyok tizennégy óra alatt tettek meg, megállás nélkül hat óra alatt futja meg. A mozdonyt már a napokban üzembe helyezik.

Temesváriak találkozóhelye
BUDAPEST legelőrendű,
modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY
SZÁLLODA
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern
berendezés, központi fűtés,
melegvízellátás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

Színház

A szombatesti hölgy című vígjáték igazi párisi darab. Beer és Verneuil meséje a mai kor levegőjét tükrözteti vissza. Adva van a színésznő, aki már a negyven felé halad, de fiatalnak kell maradnia, miután naiva és fiatal lányokat játszik. A színésznőnek azonban — ezt eltagadni nem lehet és ezen alapszik az egész darab — már huszonkét éves fia van. A fiu beleszeret egy urilányba, már-már hozzáadják, amikor a „jóakarók” kiderítik, hogy a vőlegény szombat esténként randevuzik egy csinos hölgyikével. Ez természetesen nem más, mint a mamája. Itt veszi kezdetét a bonyodalom és tart még két kacagtató felvonáson át, hogy a végén mindent rendbe hozzon a szombatesti hölgy, a mama. Ötleletes, szellemes, kacagtató darab a Szombatesti hölgy, amelyet gondos előadásban mutatott Szendrey társulata. Fekete Irén a címszerepben elragadóan kedves volt és szerepe minden előnyét kiaknázza anélkül, hogy túlzásba esett volna. Jávor Alfréd Kallos, Olasz Lajos, Kiss Mariska és a többiek is mind általános derűtségben tartották a közönséget.

Hotel Napoleon. A darab sikerét a Hennequin és Weber társaság világmárkaja eleve biztosította mindenütt, ahol eddig színre hozták. A temesvári közönség sem akart kivételt képezni és szívesen tapsolta a kétségtelenül szellemes és a helyzetkomikumban tobzódó szerzők ötleteit. Az előadás a jók közé tartozott. Kiss Mariska, Pallay Mancsi, a férfiszereplők közül pedig Méészáros, Jávor és Olasz bőven gondoskodtak a közönség megnevetetéséről. A szünetek az egyes felvonások között túlhosszak. A rendezőknek feltétlenül gondoskodni kellene a szünetek alapos megrövidítéséről.

Korda Mária balesete. Newyorkból jelentik: Korda Mária az ismert magyar filmszínésznő, aki jelenleg Newyorkban tartózkodik, meghívást kapott Londonba egy nagy szerep eljátszására. Korda Mária a napokban kellett volna elutaznia. Vasárnap este autóján haladt a Broadway, amikor egy takszi nekifutott az autójának. Az összeütközés következtében Korda Mária mutatójára eltört és a művésznő ezenkívül még több kisebb sérülést is szenvedett. A londoni ut egyelőre elmarad.

A színházi iroda hírei. Csattan a esóknak, a szezon operettlágerének bemutatóját tartja ma a társulat operettgyűjtése. A szellemes, szép zenéjű operett pompás szerepet juttatott Lengyel Irénnek, aki fővárosi kokottot játszik. Betegh Béby és ifj. Szendrey Mihály nagyszerű táncsámaikkal, Jung János, Kiss Mariska, Déry Jenő, Károly Klári és Kun humoros és kacagtató szerepeikkel meglepetést keltenek. A Levél szenzációs angol színmű péntek este van műsoron. Megrázó gyilkosság körül forog a darab mindvégig izgalmas meséje, melynek azonban komoly irodalmi értékei is vannak. A mai idők szerelmi problémáját boncolja benne igen értékes eszközökkel a szerző.

Heti műsor.

Kedd este 9 óra: Csattan a esók. (Operett újdonság.)

Szerda este 9 óra: Csattan a esók.

Csütörtök este 9 óra: Fecskefészek.

Péntek este 9 óra: Levél.

Szombat délután 5 óra: János vitéz.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután 3 óra: Marica grófnő.

Vasárnap délután 6 óra: Macska.

Vasárnap este 9 óra: Mesék az írógepről.

Közgazdaság

A legrégibb pénzüintézet a Temesvári Első Takarékpénztár ötvenmillió leire emeli alaptőkéjét

Temesvár, március 13.

Impozáns, ünnepi keretek között tartotta tegnap a Bácság ezen előkelő pénzüintézete 82. évi rendes közgyűlést, melyet Pacha Ágoston püspök, az intézet elnöke vezetett.

A közgyűléshez 150 részvényes közel 34.000 darab szavazatképes részvényt tett le és a nagy számban megjelent részvényesek között ott láthattuk a Bácság közgazdaságának számos kimagasló egyéniségét.

Pacha Ágoston püspök lendületes, meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket; a közgyűlés nagy meglepéssel egyhangulag elfogadta az elmúlt év mérlegét, mely ékeken szóló bizonyítást tett az intézet rohamos fejlődéséről és arról a szakavatott, kiváló vezetéséről, mely a gazdasági élet nehéz válsága közepette is mindenkor meg tudta találni a kellő utakat és eszközöket, hogy az intézet alapjait megőrizze és fejlődését biztosítsa.

A felügyelőbizottság jelentése alapján a közgyűlés a felmentvényt az igazgatóság és felügyelőbizottság részére megadta, elfogadta a nyereség felosztására vonatkozó indítványt és az alapszabálynak néhány korszerű módosítását határozta el.

Az igazgatóság kilépő tagjait, Kaysér Lajos pápai prelátus, Skodaj Benő és Stachler Ádám urakat a közgyűlés egyhangulag újból megválasztotta és a felügyelőbizottságban megüresedett egy tagsági helyet Baruch Dániel urral töltötte be.

Megalakult a krassói mezőgazdasági kamara. Oravicáról jelentik: Most alakult meg Oravicán Krassómegeye mezőgazdasági kamarája. A kamara elnöke Bernar Péter lelkész lett, míg választmányában helyet foglalnak Cornean Péter dr. prefektuson ki-

A közgyűlés kimagasló eseményét az igazgatóság az alaptőke felemelésére vonatkozó indítványa képezte, melynek alapján a közgyűlés egyhangulag elhatározta az alaptőkének 33.334 darab új részvény kibocsátása által 30 millióról 50 millió leire leendő felemelését és egyben felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a tőkeemelés módjait és keresztülvezetésének időpontját a saját hatáskörében, legjobb belátása szerint, foganatosítsa.

Walzer Leonhard részvényes, a Bánáti Központi Bank zombolyai vezérigazgatója, meleg szavakban méltatta az igazgatóság és a tisztviselői kar önfeláldozó, kiváló tevékenységét, melyért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Lelkes hangulatban Pacha püspök zárószavaival ért véget a közgyűlés, mely nem sablonos formáság szürke uralmában folyt le, hanem az évtizedes hagyományok felemelő légkörében a Bácság közgazdasági életének jelentékeny eseményévé emelkedett.

A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen az igazgatóság a választmányba a következő urakat választotta be: Engelmann Károly Anina, Keller György Grabác, Maraschky Rezső Boksánbánya, Nagy Károly Temesvár, Parutsch Károly Anina, Schuld Miklós Gyarmata, Vitean Simion Szászabánya.

vül Molin Romulusz, Martian Liviusz, Keca József, Micodim Péter, Dragliu Demeter, Káposztássy József vármegei főorvos és Stefan János. Az új kamara a szörényi kamarának négy millió leit kitevő adosságából kénytelen volt két millió leit átvállalni.

Meghívó

a

Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T.-nak

1928. évi március hó 24-én déli fél 1 órakor az intézet üléstermében tartandó

közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése és az erre vonatkozó határozathozatal.
2. Határozathozatal a nyereség felosztása és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása iránti indítvány és határozat.
4. Az igazgatóság megválasztása.
5. A felügyelőbizottság megválasztása.
6. Alapszabálmódosítás.
7. Esetleges alapszabályszerű indítványok a 25. § értelmében.

Az igazgatóság.

Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak felkéretnek, hogy az alapszabályok 22. §-a értelmében részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb 1928. évi március hó 19-ig Temesvárott a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Bukarestben a Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.-nál letétbe helyezik. Minden 5 db részvény egy szavazatra jogosít.

Sport

Bajnoki meccsek

Temesvárott, a vidéken és Magyarországon

Temesvár, március 13

A vasárnap lejátszott bajnoki mérkőzések során a favoritsapatok győztek, kivéve a Politechnica—TAC kft. mérkőzését, ahol a mérkőzés — min megirtuk — teljesen nyitott volt. A Kinizsi—TMTE mérkőzést eldöntetlenül félidő után a Kinizsi 5:0 arányban nyerte meg. A mérkőzés nem tartozott a legszebbek közé. Az első félidőben egyenlő erejű felek küzdtek. Püspök kiállítását után a TMTE visszaesett és a Kinizsi kényelmesen győzött. A Kinizsi csatársora még nem komplett. A gólokat Teszler (4) és Tánzer rúgták.

Politechnica—TAC 3:2 (2:1). A megyei csapattal nem játszották a formáját, míg a TAC mult heti játékával szemben visszaesést mutatott. A bíró Kozovicsot és Ognyanovot kiállította. Szépen és eszserüen dolgozott a megyei védelem, amelyet egy esetleges temesvári válogatottnál feltétlenül figyelembe kell venni. A gólokat Deheleanu, Sfera, Chiroia megyei csapattal játszották, míg Csányi és Farkas a TAC részéről érték el.

Jelentős eredményt ért el Resicán a Rapid, amely a saját otthonában játszott U. D. R. ellen 1:1 arányban eldöntetlenül végzett. Az U. D. R. volt a többet támadó fél, de a Rapid szívósan védekezett és megmentette a sokat jelentő bajnoki pontot.

Banatul—Kadima 8:1 (2:0). A Kadima az első félidőben megálta a helyét, de a második félidőben kiálladt a védelem és nem tudta megakadályozni a Banatul gólzaporát. A gólokat Tabac (2), Dobay (3), Halmos, Kiss, illetve Steiner érték el.

A vidéki városok közül csupán Aradon indult meg a bajnoki idény. Vasárnap a két rivális, Gloria és AMTE került szembe egymással és a mérkőzést 3:0 arányban 3:0 félidő után a Gloria nyerte meg. Az Olimpia 2:1 (0:1) arányban verte meg az ATE-t, míg az AAC—Vointa mérkőzést 5:0 (3:0)-ra az AAC nyerte meg.

A bécsiek egyik legjobb csapata Floridsdorfer AC vasárnap Szombathelyen a Sabaria ellenfele volt. A szombathelyiek, akik március tizennyolcadikán Temesvárott játszanak a Kinizsivel, 1:2 félidő után a második félidőben visszaestek és 3:2-re elvesztették a mérkőzést. Az eredmény azonban így is szép.

Temesvári ping-pongók Szegeden.

A szegedi Kitarás egyetemi atlétikai kör ping-pong szakosztálya március huszonnégy és huszonötödikén nagy-szabású nemzetközi ping-pong versenyt rendez, amelyre meghívta Európa legjobb ping-pong játékosait. A temesvári játékosok dícséretét jelenti, hogy a Kitarás vezetősége külön levélben felkérte Damó Jenőné, aki ma nemcsak Románia, hanem Közép-Európa egyik legjobb női ping-pongozója, valamint partnerét Weisz Lászlót a nemzetközi versenyen való részvételre. Ugy Damóné mint Weisz a Kadima színeiben indulnak és valószínű, hogy a meghívásnak eleget tesznek és résztvesznek a szegedi versenyen.

Végre sikerült Londonból jelentik: Gleitze uszóbajnok a multkorai sikertelenség után újból megkísérelte a Gibraltár-szoros átszúsását. Vasárnap este kezdte meg az uszást és hét-főn délután már csak két mértföldnyi távolságra volt az afrikai Ceutától.

Értesitem

a nagyérdemű közönséget, hogy a legújabb francia és angol divat szerint készített öltönyöket, felöltőket és sportöltönyöket

Bőviz Tamás

Bessenyei-telep, I. utca 7. szám, a sárga villamos végállomásától 20 percrenyire.

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében a vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lelei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Házasság

0 esztendő földbirtokos ismeretség hiányában ezuton keresi jövődöbelijét. Csakis feltétlen urinök válaszoljanak. Leveleket „Hozomány nem fontos” jeligére, fényképpel a kiadóba kérek. (1067/D)

Alkalmazás

Ételnőt leányomhoz komolyabb nőt keresek, ki nyelvekben perfekt és zenéhez is ért. Cimeket „Uri nő” jeligére a kiadóba kérek. (676 B)

Magyobb vidéki háztartás perfekt szakácsnöt és szobaleányt keres. Csakis hosszabb bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek „Magas bér” jelige alatt. (584 F)

Ösőbb házaspár vidékre megbízható mindenest keres. Cim megtudható a kiadóban.

Allást keres

Nyugdíjas tisztviselő, ki magyar, német, román nyelvet írásban és szóban bírja, bármilyen állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Nyugdíjas” jeligére.

Óda takarítást (délután vagy esti órákra) és harisnya javítást vállalok. Fröbl-utcai Városi tejszarnok. (631)

Lakás

3 szobás lakás kiadó. Cim: Rónác, Capdebo-utca 13. (630)

Értész! Gyermektelen, keres lakást villánál, ahol a kert gondozását elvállalná. Cim: Reichelt virágüzlet IV., Skudier-tér. (656)

Motorkerék pár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Bort gyermek-kocsi, fehér alig használt, jutányosan eladó. Csarnics, Erzsébetváros, Lehel-u. 2. (640)

Egy hálószoba jó karban jutányosan eladó. Timisoara-Gyárváros, Str. Gloriei (Arok-u) 6. sz. (640)

Ömplett háló és egy álló tükör elutazás miatt sürgösen olcsó áron eladó. Dózsa-u. 45. (567)

Ház eladó Besenyő-telep 9. utca a ház tető alatt 220 20 méter utcai front. Cim a kiadóban. (677)

Különféle

Bönyhő és gyümölcsös kert bérbe adó. Érdeklödni a „Casinó” étteremben. (672)

Teráta Mihály (Gyárvárosi szöllök, Hönig-utca 12) elvesztette börtárcáját szombaton este Hunyady-ut 50. szám-táján pirosigazolvánnyal, katonai, születési és egyéb igazolványokkal. Becsületes megtaláló adja le a jözsefvárosi rendörségen.

Hercegnő és cigány szerelme

31

Klárát gondolataiból azonban hamarosan felrázta egy mély férfihang.

— Hála Istennek, mégsem érkezünk későn. A vadállatoktól már nem fenyegeti az utasokat veszély. Ah, egy hölgy is van a hintóban? Nyugodjon meg, nagyságos asszony. Önök meg vannak mentve.

Mielőtt Klára még válaszolhatott volna, az ismeretlen férfihang folytatta:

— De hát hogyan is szánhatta rá magát a nagyságos asszony, hogy a pusztába utazzon? A kocsisa cserben hagyta. Ez nem is történhetett volna másképpen, hiszen az ilyen népség gyáva.

— Kérem, de hiszen én nem vagyok egyedül. — válaszolta felhevületen Klára.

A következő pillanatban Rigó lépett a hintóhoz és hangosan kérdezte: — Vége van a bestiáknak? Minden nagyszerűen ment.

Aztán odalépett a hintó feljáromához, azonban Klára egyeiden tekintetre sem méltatta.

Rigó az ismeretlen férfi felé fordult, aki most szintén közelebb lépett a kocsihoz és így szólt hozzá:

— Köszönöm uram, hogy megmentette az életünket. Önt valóban az utolsó pillanatban küldte az Isten a segítségünkre. Szabad azonban tudnom, hogy kit tisztelhetek megmentőkben?

— Berkenyei István gróf vagyok. — mutatkozott be az idegen — az uraságoknak szerencsésük volt, hogy a hajdummal éppen erre felé lovagoltam.

— Rigó vagyok, — válaszolt a gróf bemutatkozására Rigó Jancsi.

— Ah, — mondta meglepetten a gróf — ön az a híres cigányprimás, akiről az egész világ beszél? Akkor bizonyára a hintóban Chimay hercegnő ül?

— Az vagyok, — válaszolta Klára. A gróf folytatta szavait:

— Önök valószínűleg Szegedre igyekeznek. Azonban az utról alaposan letértek. Ki van zárva, hogy reggel előtt elérhetnék a várost. Már pedig éjszaka a pusztán utazni igen veszedelemes, miként az éppen az imént láthatták. Ha nem vetik meg a kastélyomat, amely nincsen messze innen, akkor szívesen látom önöket vendégeimül éjszakára. A kastélyom mindössze egy félórányi utra van innen. A farkasok ugyan megölték az önök egyik lovát, azonban helyette a hajdum befogja a sajátját és ő maga felül a bakra, hogy az önök megfutmodott kocsisát helyettesítse.

Klára és Rigó Jancsi hálával fogadták a meghívást. Szívesen mentek a gróf kastélyába, hiszen nem is volt más választásuk.

Nem telt bele egy félóra és célhoz érkeztek. Ott voltak Berkenyei gróf kastélyában. Ilyen kastély sok van a magyar pusztában, mert a magyar mánásoknak szokása, hogy az esztendő egy részét a pusztájukon töltik és olyankor kényelmesen szeretnek lakni. Berkenyei gróf kastélya nem

volt valami nagy épület, de kedves, lakályos volt és eléggé csinos is.

Mikor a kastély elé értek, a gróf hívására hat szolgálta jelent meg, akik gondoskodtak a fogat elhelyezéséről.

A gróf bevezette vendégeit a kastélyba. Ott voltak nemsokára a pompásan berendezett ebédlőben.

— Bocsássanak meg, kérem, — mondta a gróf, — hogy magam töltöm be a háziasszony tisztét is. Legényember vagyok még, az anyám pedig jelenleg Budapesten tartózkodik.

Berkenyei gróf parancsot adott, hogy a konyhában kszítsenek vacsorát. Szinte csudálatos gyorsasággal készült el a konyhán a rántott csirke, melyet izlésesen, kompóttal és salátával szerviroztak, azután pedig gyümölcsöt, sajtot és fekete kávét szolgáltatnak fel. Közben pompás magyar borokat ittak.

— Bocsásson meg, hercegnő, — szólt a gróf Klárához, — hogy ilyenkor éjjeltájban nem tudok jobb vacsorát felszolgálni. Mindenesetre ha tudtam volna, hogy vendégeim lesznek, gondoskodtam volna más menüről.

Klára kijelentette, hogy a vacsorával nagyszerűen van megelégedve és hogy az pompásan izlik neki.

A fiatal, nemes arevonású és kitünő társalgó gróf Klárára igen jó benyomást tett. Az egész vacsora alatt sokat és élénken társalgott vele. Rigót viszont alig méltatta egy-egy pillanatra. Ha az szólt hozzá, mindig csak kurtán válaszolt neki.

Rigó különben igen rosszkedvű volt. Bosszankodott. Nagyon is érezte, hogy az esti kaland a farkasokkal neki Klára szemében sokat ártott. Tisztában volt azzal is, hogy tényleg gyáván viselkedett. Nem tagadta maga előtt, hogy amikor a farkasok megtámadták a lovakat és ő a hintóból kiugrott, az volt a szándéka, hogy menekülni próbál. Arra nem is gondolt akkor, hogy mi lenne Klárával, ha magára hagyná.

Már hajnal felé járt az idő, amikor aludni tértek végre.

A gróf a hercegnőnek egy tágas, szép hálószobát adatott, amelynek gyönyörű ágya volt.

Rigó egy másik szobát kapott, amelyet Klára szobájától egy nagy szalón választott el.

— Sajnos, nem tudom önöket másképpen elhelyezni, — mondta különös mosolygással a gróf, erre az éjszakára el kell önöket egymástól választanom. Remélem, hogy megbocsátanak ezért.

Rigó Jancsi nem válaszolt, csak a fejét hajtotta a padló felé.

Klára vállat vont. Az egyik hajdu felesége töltötte be ideiglenesen a komorna tiszttségét. Segített Kláranak a vetkőzésnél.

Klára azon az éjszakán nem tudott pihenni. Pedig érezte, hogy szüksége volna nyugalomra.

Sokáig gondolkozott a sötét szobában az elmúlt nap eseményein. Nem tudott magának teljesen számot adni a történetekről. Azt azonban érezte, hogy valami megszakadt benne. Érezte, hogy vele valami nagy, valami jelentőségteljes, valami iszonyu dolog történt.

Tovább egy óra hosszánál hanykolódott ide-oda az ágyon. Hiába hunyta be a szemét, mégsem tudott elaludni.

Egyszerre látta a homályban, hogy az ajtó lassan, óvatosan nyílik és azon egy férfialak surran be.

(Folyt. köv.)

Temesvári Erzsébetvárosi Temetkezési Egylet

Meghívó.

Van szerencsénk a tisztelt tagokat a f. évi március hó 18 án, d. e. 10 órakor az „Erzsébet” étterem (Michels) helyiségében tartandó

XXXIX. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az egyletvezetőség jelentése, az 1927. évi zárszámadás előterjesztése, a számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
2. Választások: az egyletvezetőség, a számvizsgálóbizottság és 13 választmányi tagnak megválasztása (21. és 27. §.)
3. Indítványok.
4. Két tag megnevezése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Megjegyzés: Indítványok az alapszabályok 26. §. d) pontja értelmében legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnek írásbelileg bejelentendők. A szavazati és választási jog gyakorlásához megkívánatik az alapszabályok 10—22. §-a értelmében, hogy a közgyűlésen a tagkönyvecské előmutatassék.

Az egyletvezetőség.

Tartozik	Zárszámadás 1927. évről	Követel	
Temetési járulék.....	35.050 —	Béiratási díjak.....	1.717 —
Felvételi díjak.....	497 —	Halotti járulék.....	332.764 —
Beszédesi jutalék.....	33.887 94	Tőkésített kamatok ..	177.332 85
Költségek.....	22.063 90	Értékpapír kamatok ..	7.961 25
Fizetések.....	101.000 —		
Egyenleg m'nt többlet	3 7.279 26		
Összesen	519.775 10	Összesen	519.775 10

Vagyon	Vagyonkimutatás 1927. évről	Telér	
Pénztár.....	9.914 86	Tartalékalapítóké.....	1.296.547 62
Petétek.....	1.308.267 —	Külföldi tartaléktöke....	20.062 77
Értékpapír.....	381.837 50	Értékpapírkölcsön....	56.703 —
Leltár.....	573 20	1927. évi kezelési többlet.....	327.279 26
Összesen	1.700.592 66	Összesen	1.700.592 66

Temesvár, 1927 december 31.

AZ EGYLETVEZETŐSÉG:

Szabó s. k. pénztáros Schön s. k. könyvelő
Wittenberger s. k. elnök Kudelich s. k. igazgató
Jelen 1927. évi zárszámadást, valamint vagyonkimutatást alulírottak megvizsgálták és a helyesen vezetett könyvekkel megegyezőnek találták:
Temesvár, 1928 február 11.

A SZÁMVIZSGÁLÓBIZOTTSÁG:

Gáltoi s. k. Vátz s. k. Crogéthy s. k.

Déli Hírlap

1928 MÁRCIUS 14

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 60. SZÁM

Szenzációs döntés a Juhos-ügyben, amellyel a bíróság a kis- koru gyámjává újra édesanyját nevezte ki

Brassó, márc. 14.

A Juhos-ügy — ezen a néven ismerete és ismeri nemcsak a Bánság, hanem az egész ország azt az ügyet, amelynek központjában nem is annyira özvegy Juhos Julia és Varjassy Lajos dr. ügyvéd, mint inkább kiskoru Juhos Erzsébet áll. Tavaly tavasszal általános feltűnést keltett Juhos Julia, Varjassy Lajos dr. és még számos egyének a letartóztatása, akik között szerepelt Conea Marin igazságügyminiszteriumi igazgató is. Az volt a vád ellenük, hogy a kiskoru vagyont elherdálták.

Az ügyészi nyomozás és azt követő vizsgálat során a gyanúsítottak buzamosabb ideig voltak letartóztatva a temesvári ügyészségi fogházban.

Később szabadlábra helyezték őket és akkor Juhosné és Varjassy bukaresti ügyvédjük útján arra kérték a legfelső semmitőszéket, hogy az ügyet utalja más törvényszék illetékességébe. Ennek a kérelemnek a semmitőszék — amint azt már megirtuk — helyt adott a kolozsvári törvényszék bízta meg a tárgyalással. A napokban érkeztek meg mázsás sulyu iratai ennek a nagy ügynek a kolozsvári törvényszékhez, ahol a vizsgálóbíró újból megkezdte a vizsgálatot. Ettől függetlenül azonban még egy érdekes eljárás folyt. A temesvári törvényszék árvaszéki osztálya tavaly, amikor Juhos Juliánát letartóztatták,

az anyját elmozdította kiskoru Juhos Erzsébetnek gyámi tisztségétől és Becker János dr. temesvári ügyvédet nevezte ki gyámul.

Juhosné a semmitőszéktől az árvaszéki ügynek is más törvényszék hatáskörébe való utalását kérte. A semmitőszék ennek a kérelemnek is helyt adott és árvaszéki ügyek elbírálására a brassói törvényszéket delegálta. Az árvaszéki iratok elkerültek Brassóba és ott Juhosné kérelmet intézett a törvényszék árvaszéki osztályához, hogy adja vissza számára a gyámságot annál is inkább, mert elítélve nincsen és az új vizsgálat során ártatlanságát tudja beigazolni. A brassói törvényszék foglalkozott Juhosné beadványával és az árva vagyónából elköltött és a jövedelemből felvett összegek elszámolására szólította fel Juhosné — mint egy brassói távirat jelenti — ennek a felhívásnak eleget tett. Megjelent a brassói törvényszék

előtt bukaresti ügyvédje kíséretében és ott az elköltött összegekkel elszámolt.

Az elszámolást a brassói törvényszék tudomásul vette, helyt adott Juhosné kérelmének és az érvényben levő gyámtörvény alapján visszahelyezte leányának, kiskoru Juhos Erzsébetnek gyámi tisztségébe.

A brassói törvényszék ítélete nagy

feltűnést kelt. A nagy port felvert Juhos-ügynek egyik része ezzel a döntéssel nyugvóponttra jutott. Mástkülönb az árvaszék letárgyalja még azokat a követeléseket is, amelyeket különböző fizetések címén a kiskorutól követelnek. A kolozsvári törvényszék előtt folyó bűnügyben, amelyet a temesvári törvényszéktől utaltak át Kolozsvárra, a vizsgálóbíró március második felében kezdi meg a vizsgálatot.

Az optánsper zombolyai letartóztatottjai közül négyet szabadlábra helyeztek

Temesvár, március 13.

Megirtuk, hogy Zombolyán letartóztattak öt tekintélyes polgárt. A letartóztatást a csendőrség fogatosította, amely az illetőket átkísérte Nagyszentmiklósról, ahonnan valamennyit a temesvári hadbírószághoz hozták.

Az ellenük emelt vád az volt, hogy az optánsperrel kapcsolatosan Magyarországról olyan leveleket kaptak, amelyek a román állam érdekeit sértik.

Zombolyán a letartóztatás nagy feltűnést keltett, mert a letartóztatott öt zombolyai polgár lojalitása közismert volt mindenkor. Érdekükben Zombolyán akió indult meg, amelyet magá-

évá tett a Magyar Párt temestorontálmegyei vezetősége is. Ennek részéről hétfőn délelőtt Ambrózy Andor báró és Vetterány Viktor dr. felkeresték Prodan tábornokot a temesvári hadosztály parancsnokát, aki előtt kifejtették, hogy a letartóztatott magyarok részéről nem tételezhető fel semmiféle államellenes ténykedés, mivel azok mindenkor törvénytisztelő és munkás polgárok voltak és azért kérték szabadonbocsátásukat. Prodan tábornok válaszában kifejezést adott meggyőződésének, hogy a Magyar Párt mindenkor csak igazságos ügyekben fordult hozzá és kijelentette, hogy a kérdéses ügyet teljes jóindulattal és pártatlansággal fogja megvizsgáltatni. A Magyar Párt vezetősége meg-

nyugodva vette tudomásul a választ. E, erre a megnyugvásra meg is volt az alapja, mert Prodan tábornok azonnal magához kérette az ügy aktáit és közbenjárásának meg volt az az eredménye, hogy

a letartóztatott öt zombolyai polgár közül négyet még hétfőn délután szabadlábra helyezték. Az ötödik, Szép Mátyás zombolyai követségi tanácsos, ebben a pillanatban még a temesvári hadbírószághoz van, azonban remélhető, hogy hamarosan az ő ügye is tisztázódik.

A magunk részéről is reméljük, hogy rövidesen kiderül, hogy semmiféle ok nem volt békés és dolgos polgárok ilyen meghurcolására.

Egymás ellen szólaltak fel temesi liberálisok a parlamentben

Bukarest, március 13.

Brudariu Adrian a liberális-pártnak a Lupu-frakciónhoz tartozó képviselője néhány hét előtt interpellált a kamarában több mosnicai gazdának a kincstártól vásárolt ingatlan ügyében. Brudariu felszólalásában azzal vádolta Obadeanu a szenátus legutóbbi ülésén válaszolt és kifejtette, hogy a mosnicaiak földvédelmét még az Averescu kormány hagyta jóvá, mert azt jogosnak találta. Kijelentette, hogy Argetoianu minisztert személyesen nem ismeri és vele soha nem is beszélt. Szemrehányást tett Brudariunak, hogy mint parasztpárti jelölt a temesmegyei liberális párt listáján került a kamarába és különböző felszólalásai semmi más célt nem szolgálnak, mint azt, hogy reklámmot csináljon magának.

LELEPLEZETT OROSZ KEMSZER-VEZET. Párisból jelentik: A rendőrség messzemenő kemszervezetet leplezett le, amely a szövjet érdekében dolgozott. Számos embert letartóztattak. A kémek a versaillesi pilótáskola számos fontos okmányát ellopták.

FIZET A KINCSTAR. Nagyváradról jelentik: Tempeleanu prefektus, Storeseu pénzügyigazgató, Farkas István, a kereskedelmi Csarnok elnöke és Fried János dr. titkár jelenlétében tegnap kezdték meg a decemberi rombolások áldozatainak kártalanítását. A kárt szenvedett kereskedők mindegyike körülbelül százezer lejt kapott. A kártalanítási összegek kifizetése délután három órától a késő esti órákig tartott.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3.21 Párisban 15.75

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 13-án reggel:

Angol font: 788.50-789.00-790, dollár: 161.25-161.50-161.25, dinár: 2.85 külföldi, 2.81 belföldi, 2.81 effect, hollandi forint: 65.10-65.20-65.20, francia frank: 6.35-6.37-6.40, olasz lira: 8.54-8.58-8.60, cseh korona: 4.795-4.80-4.70, német márka: 38.60-38.65-38.70, osztrák schilling: 22.80-22.85-22.90, magyar pengő: 28.30-28.32-28.40, svájci frank: 31.12-31.15-31.20.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományi cég árai.)

Buza 870, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 615, tengeri április és májusra 640, zab 660, bab 920, burgonya 320, korpá 575, lóhere 31 lei. Iránvzat lanyha.